

den vore ulykkelige Brydres Stilling i Sønderjylland og drog den paa en ſaadan Maade ind i vore indre politiske Kampe, at det ſtod for mig, at det maatte ſaare deres Følelſer lige ſaa vel ſom min egen. Endelig reiſtes der deri de ſtørſte og vanſteligſte konſtitutionelle Spørgsmaal, ſom jeg tror det er overmaade uheldigt at reiſe paa denne Maade, og hvorom det er min Overbeviſning, at de ikke ville kunne klares og fremmes end ſige løſes paa den Maade og ad den Vej, ſom Fler-tallet vil føre os frem ad. Af diſſe Grunde bliver min Stilling til Beſlutningen den ſamme, ſom den var til Adreſſen i Foraaret. Men dernæſt kan jeg heller ikke tilbageholde nogle Udtalelſer til den anden Side, ſkjøndt jeg ſer, at Regjeringen ikke er repræſenteret her i Dag ved et eneſte af ſine Medlemmer. Jeg beklager dybt, at Regjeringen i Følelſen af, hvor lidet den er i Stand til at ſamvirke med dette Thing, navnlig med detſ Flertal, og i Følelſen af den ſtore Uvov, ſom ligger i en Tilſtand, hvorved enten Udviklingen trues med at gaa iſtaa, eller vi blive ſtyrtede ind i indre Splid og i Kampe, hvis Følger og Udgang Regjeringen lige ſaa lidt ſom Fler-tallet eller nogen Anden kan forudſe eller raade over, ikke har havt Selvformægtelſe nok til at tilraade Hs. Maj. Kongen at tage andre Mænd, der dog kunde have gjort et alvorligt ſidſte Forſøg paa at bringe en Forſoning tilveie, hvilket kunde have forſkaanet Folket for en Kamp, ſom, naar den engang er begyndt for Uvov, maatte hverken det ene eller det andet af Partierne er i Stand til at ſtandſe i Tide, og ſom kan blive fordervelig baade for Nutid og for Fremtid. Et Ord, ſom har lydt fra et af de betydeligſte Medlemmer i Regjeringen: „Kongen befalede os at blive,“ det tror jeg ikke har nogen gyldig Hjemmel i en fri Forfatning; og den ærede Regjering maa tilviſe: ikke tro, at den efter en Oploſning vil komme til i dette Thing at faae mere Støtte for ſine Synsmaader og ſine Forſlag, end nu; men den vil meget ſnarere faae at ſe, at den derigjennem har gjort ſin egen Stilling vanſteligere, og gjort Stillingen ulige vanſteligere for ſine mulige Efterfølgere. Endnu i det ſidſte Dieblif har den ærede Regjering det i ſin Haand at fri os og fri Folket for de Kampe og de Spændinger og Krifer, ſom Ingen kan vide hvor hen kan føre, Ingen kan beregne Følgen og Udgangen af. Endnu — men ſnart er det for ſilde. — Det er ganſke viſt en Udtalelſe kun af en enkelt Mænds perſonlige Syn, og fremtræder ikke paa nogen Maade ſom noget Andet, men jeg har ikke kunnet tilbageholde den i dette alvorlige Dieblif. Jeg ſkal for mit perſonlige Vedkommende tilſøje, at hvad der leder min Afſtemning i Dag og ved den næſte Sag, er det, at jeg tør ikke være med til at paatage mig Ansvaret for at ſtyrte Folket i den ſkjæbneſvangre Kamp, hvormed det trues; hellere vil jeg under alle Omſtændigheder, ſom

hidtil, ſe at blive ved at arbejde fremad, om ogſaa under meget Beſvær og mange Vanſteligheder, i den faſte Tro, at enhver god Sag og enhver virkelig Frihedsſtanke, ſom er nedlagt i Grundloven, ſkal ſeire i ſin Time; thi det er overalt mit Syn paa Livet, at det altid er heldigere og ſikkrere at gaa frem med langſomme Fremſkridt, end gjennem vovelige Spring.

Winther: Den ærede Ordſpører for Forſlagsſtillerne har allerede udviklet Betydningen af det Forſlag til Beſlutning, ſom her er forelagt det høie Thing, og det glædede mig at høre denne Udvikling, idet han blandt Andet gjorde opmærksom paa, at derſom der i den nuværende Regjering's Holdning ſkulde viſe ſig Noget, ſom kunde tyde paa et Systemſkiſte i dens Optraeden overfor Folkerepræſentationen, vilde der være ſaab om, at ogſaa de Mænd, ſom have bevirket Beſlutningens Fremkomſt, kunde komme til at ſamvirke med Regjeringen. Jeg tror ikke, at jeg miſforſtod denne Ytring af den ærede Ordſpører, og det glædede mig ſærdeles at høre den, thi derved borttages den Beſtyldning, ſom fra ſaa mange Sider er reiſt, at det ikke ſkulde være andet end et rent perſonligt Spørgsmaal, ſom her forelaa, eller en utidig Urgjærrighedsdrift, ſom lebede til at fremkomme med et Forſlag ſom dette. Hvad mig angaar, da har jeg allerede den Gang, da Adreſſen blev forelagt i forrige Samling, udtalt, at det var en Feil, naar man lagde denne Kampe's Motiver i Perſonlighed, enten fra Regjeringens Side eller fra deres Side, der ere optraadte ſom Opposition imod Regjeringen; og jeg er fremdeles fuldkommen overbevist om, at dette er Sandhed, ligesom det har været mig en ſand Tilfredſtillelſe, at det nu anerkjendes fra flere Sider. Lader os ſe, hvad det er, der er ſket, og ſom har gjort, at der ikke kunde ventes Andet end, at et ſaadant Skridt maatte blive gjort af Senſyn til Fædrelandets Vel, og netop derfor ſaa ſnart ſom muligt. Der blev indſendt en Adreſſe til Kongen, hvori dette Thing udtaler ſin Anſkuelse af den Ret, ſom det har, alſaa ogſaa den Pligt, ſom det har. Der blev ſvaret fra Regjeringens Side, at Folkethinget miſforſtod ſin Stilling. Nu ſiger jeg: var det da ikke naturligt, at Regjeringen allerede dengang havde henvendt ſig til dem, ſom ere i Stand til at rette Feilen paa den ene Side, naar det viſte ſig, at den, der kunde rette Feilen paa den anden Side, har troet ikke at burde forſtage Noget? Hvorfor opløſte man ikke Folkethinget den Gang, og lod Folket dømme Regjeringen og Folkerepræſentationens Flertal i Folkethinget imellem? Dette forekom mig at ville have været naturligt. Men Regjeringen gif en anden Vej; den lod Folkethinget vedblive at arbejde, og det ſamme Folkething, ſom havde udtalt ſin Miſtilid til Regjeringen, gav den